

בית המשפט המחוזי בירושלים

18 יולי 2019

ת"צ 54132-11-18 רבינוביץ נ' . Airbnb, Inc

לפני כב' השופטת גילה כנפי-שטייניץ, סגנית נשיא

בעניין:

מענית רבינוביץ'

ע"י ב"כ עו"ד אביאל פלינט ואח'

המבקשת

נגד

1. Airbnb, Inc.

על ידי ב"כ עו"ד יעל רימר ואח'

2. כרם נבות (חל"צ)

ע"י ב"כ עו"ד חגי קלעי ואח'

המשיבות

פסק דין

1. המבקשת הגישה נגד המשיבות בקשה לאישור תובענה ייצוגית שעניינה בהודעת מדיניות שפרסמה המשיבה 1 ביום 19.11.18 על הסרת נכסי אירוח המוצעים להשכרה בהתיישבות ביהודה ושומרון מאתר האינטרנט Airbnb. המבקשת טענה כי במדיניות זו פועלת המשיבה 1 תוך הפרת חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000, האוסר על הפליה בהספקת מוצר או שירות, בין היתר, מחמת מקום מגורים, ארץ מוצא או השקפה. בהתייחס למשיבה 2, המציגה את עצמה כמי שפועלת ל"חיזוק והעצמת גופים שונים הנאבקים בכיבוש ובמפעל ההתנחלויות בגדה המערבית", נטען כי זו ייעצה ושידלה את המשיבה 1 לפרסום הודעת המדיניות, ולפיכך עוולה במשותף עמה בהתאם לס' 12 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]. הקבוצה אותה ביקשה המבקשת לייצג הוגדרה כ"כל מי שפרסם או שבכוונתו לפרסם נכסים להשכרה באמצעות המשיבה 1, אשר מצויים באזורים הגיאוגרפיים הנזכרים בהודעת המשיבה 1 מתאריך 19.11.18 או בסמוך אליהם", ובגדרי הסעדים נתבעו, בין היתר, ביטול הודעת המדיניות האמורה ופיצוי חברי הקבוצה.

2. עם הגיע המועד להגשת תשובתה, הגישה המשיבה 2 בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף, זאת בשל טענות להעדר עילה על פי הדין החל על הצדדים, שעל פי הנטען הוא הדין האירי, בשל קיומה של תניית שיפוט זר (בחווה ההתקשרות שבין המבקשת למשיבה 1) ובשל העדר סמכות עניינית.

בית המשפט המחוזי בירושלים

18 יולי 2019

ת"צ 54132-11-18 רבינוביץ נ' . Airbnb, Inc

3. זמן קצר לאחר מכן, ביום 10.4.19, הגישו המבקשת והמשיבה 1 בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשת מן הבקשה לאישור בעניינה של המשיבה 1. צוין בבקשה כי המשיבה 1 החליטה לבטל את הודעת המדיניות העומדת בבסיס הבקשה לאישור עוד בטרם זו יושמה בפועל. כן הוסכם כי המשיבה 1 תפרסם באתר האינטרנט שלה, בסמוך לחתימה על הסדר ההסתלקות, את ההודעה המצורפת כנספח 3 לבקשה בה מובהר כי היא לא תסיר את נכסי האירוח הממוקמים בהתיישבות ביהודה ושומרון מפלטפורמת Airbnb. לאור האמור, הסכימו הצדדים כי מבלי שיהיה בכך משום הודאה של המשיבה 1 בטענות המבקשת, ובשים לב לטענת המשיבה 1 שהחלטה מעולם לא יושמה ולא נגרם כל נזק, אין מקום להמשיך ולנהל את ההליך. הצדדים לבקשה הוסיפו וציינו כי לנוכח הסדרת הסוגיה והתוצאות שהושגו לחברי הקבוצה, ראוי לפסוק גמול למבקשת, ושכ"ט עו"ד לבאי כוחה. לענין זה המליצו הצדדים על תשלום גמול בסך 10,000 ₪ למבקשת, ושכ"ט עו"ד בסך 33,675 ₪, הכולל גם את עלויות התרגומים שנדרשו, וכן החזר ההוצאות שהוצאו בפועל לצורך ניהול ההליך בסך 31,325 ₪.

4. עם הגשת בקשת ההסתלקות, הגישה המשיבה 2 התנגדות לאישור רכיבי הגמול ושכ"ט עו"ד שבבקשת ההסתלקות, וכן בקשה לפסיקת הוצאותיה. המשיבה 2 טענה כי בקשת האישור לא הראתה עילת תביעה לכאורה, מאחר ש"על מערכת היחסים שבין הצדדים חל הדין האירי" מן הטעמים שהועלו בבקשתה לסילוק בקשת האישור על הסף, וכי לא הושגה כל תועלת לקבוצה. נטען לענין זה כי הודעת המשיבה 1 על שינוי המדיניות ניתנה כבר ביום 8.4.19 במסגרת הסדר פשרה אליו הגיעה בעקבות תביעה שהוגשה נגדה בארה"ב, וכי אין קשר סיבתי בין הגשת בקשת האישור לבין פרסום ההודעה. נטען גם שהודעת שינוי המדיניות אינה כוללת התחייבות לעתיד וגם מטעם זה אין בה משום תועלת לחברי הקבוצה. המשיבה 2 הוסיפה וטענה שיש לפסוק לה את הוצאות ההליך, שכן בקשת האישור הוגשה באופן רשלני, המשיבה 2 "שורבבה" לבקשה על סמך "קונסטרוקציה משפטית מגוחכת" ומטעמים טקטיים וכי בשל ניהול ההליך נדרשה לשעות עבודה מרובות של עובדיה ולהוצאות משפט.

5. המבקשת, בתשובתה לבקשות המשיבה 2, ציינה כי לנוכח ההסדר אליו הגיעה עם המשיבה 1, הציעה למשיבה 2 להצטרף להסדר ההסתלקות, אך המשיבה 2 סירבה להצעתה והעדיפה לעמוד על בקשתה לסילוק על הסף. המשיבה 2 אף בחרה שלא להגיש תשובה לבקשת האישור חרף חלוף המועד להגשתה. נטען שהימנעותה מלהגיש תשובה לבקשת האישור, ואי התייחסותה לטענות לגופן, מלמדים שאין לה הגנה כנגד בקשת האישור. המבקשת הוסיפה והתייחסה לטענות המשיבה 2 בבקשת הסילוק, תוך שציינה שאין ממש בניסיונה של המשיבה 2 לאכוף תניה חוזית (תניית השיפוט) בחוזה שאין היא צד לו, כי עילת התביעה נגד המשיבה 2 היא עילה נזיקית ולא חוזית, וכי גם בטענת הסמכות העניינית, שהושתתה על הערכת סכום

בית המשפט המחוזי בירושלים

18 יולי 2019

ת"צ 54132-11-18 רבינוביץ נ' . Airbnb, Inc

התביעה, אין כל ממש. בכל הקשור לבקשת ההסתלקות נטען, כי המו"מ שנוהל עם המשיבה 1, נוהל על יסוד ההליך בישראל, וכי המבקשת ובאי כוחה היו מעורבים בניסוח הודעת שינוי המדיניות שפורסמה באתר המשיבה 1. לענין בקשת המשיבה 2 לפסיקת הוצאות נטען כי אין מקום להיעתר לה. משיבה 2 היא שסירבה להצטרף להסדר ההסתלקות ואף הגישה בקשה חסרת בסיס לסילוק בקשת האישור על הסף ולפיכך יש להטיל עליה את הוצאות הבקשות.

6. בדיון שהתקיים לפניי, ובהמשך להערות בית המשפט, הודיע ב"כ המבקשת כי משהושגה מטרת ההליך, אין עוד טעם בהמשך ניהול ההליך נגד המשיבה 2, ולפיכך מסכימה המבקשת להסתלק גם מבקשת האישור בעניינה של המשיבה 2. לאור הצהרתו זו, הסכימו הצדדים כי כל שנתר להכרעה הוא בקשת ההסתלקות בעניינה של המשיבה 1, לרבות הכרעה בסוגיית הגמול, שכ"ט עו"ד והחזר הוצאות, וכן בקשת המשיבה 2 לפסיקת הוצאות ההליך.

דיון והכרעה

7. לאחר שבחנתי את הבקשות וטעמיהן, הגעתי לכלל מסקנה שיש לאשר את הסתלקות המבקשת מבקשת האישור, בשים לב לכך שמטרתה העיקרית של בקשת האישור אכן הושגה. כן הגעתי למסקנה שיש לאשר את המלצת המבקשת והמשיבה 1 ולפיה ישולמו למבקשת ולבאי כוחה גמול, החזר הוצאות, ושכ"ט עו"ד בשיעורים שהוסכמו, וכי אין מקום לפסוק למשיבה 2 את הוצאות ההליך.

8. הוראת ס' 16 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 קובעת כי הסתלקות מהליך ייצוגי, כמו גם קבלת טובת הנאה מהנתבע אגב כך, טעונים אישור של בית המשפט. בהקשר זה נקבע כי בבואו בית המשפט להכריע אם יש מקום לאשר פסיקת גמול ושכ"ט עו"ד אגב הסתלקות עליו לבחון שני שיקולים עיקריים: האחד, האם בקשת האישור הראתה עילת תביעה לכאורה. והשני, האם הביאה הבקשה לחברי הקבוצה "תועלת קונקרטית ורלוונטית" (ע"א 8114/14 מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ, 22.8.18, פסקאות 25-26).

9. באשר לקיומה של עילת תביעה לכאורית, זו נבחנת על יסוד הנטען בבקשת האישור. בענייננו, בחינה זו מעלה כי בקשת האישור מגלה עילת תביעה לכאורה המבוססת על עוולה נזיקית לפי ס' 3 ו-5 לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000. בהתייחס למשיבה 2 נטען כי היא מעוולת במשותף, כמי שיעצה ושידלה את המשיבה 1 למתן הודעת המדיניות, זאת בהתבסס על דו"ח שערכה בסוגיה זו בו המליצה למשיבה 1 "להפסיק לספק שירותים בהתנחלויות בגדה המערבית או להן,

בית המשפט המחוזי בירושלים

18 יולי 2019

ת"צ 54132-11-18 רבינוביץ נ' . Airbnb, Inc

לרבות פרסום נכסים הנמצאים בתחומיהן או סיוע אחר להשכרת נכסי התנחלויות... (נספח 6 לבקשת האישור) ועל יסוד הוראת ס' 12 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]. אף שטענות אלה היו טעונות בדיקה ובחינה לו מוצה הדיון בבקשת האישור, לא ניתן לומר בשלב זה כי בקשת האישור אינה מעלה עילת תביעה לכאורית בעניינה של המשיבה 2. גם טענות המשיבה 2 בבקשתה לסילוק על הסף, התומכות יתדותיהן בחוזה שבין המבקשת למשיבה 1 שהיא אינה צד לו, אין בהן כדי לסתור מסקנה זו.

10. באשר לתועלת לחברי הקבוצה, בקשת האישור אכן הביאה תועלת "קונקרטי" ורלוונטית" לחברי הקבוצה, בין אם לבדה ובין אם במשותף עם גורמים אחרים, ע"י פרסום הודעת שינוי המדיניות, ולמעשה, השגת מטרת התובענה. לענין זה אישרה המשיבה 1 כי נוסח הודעת שינוי המדיניות שפורסמה באתר המשיבה 1 תואם והוסכם עם ב"כ המבקשת אשר הערותיו יושמו באותה ההודעה.

11. מכאן, שמדובר בתובענה שגילתה עילת תביעה לכאורה ואף הביאה תועלת לחברי הקבוצה, ולפיכך יש הצדקה לאשר למבקשת ולבאי כוחה תגמול הולם.

12. אשר לבקשת משיבה 2 לפסוק לה את הוצאות ההליך. כאמור, בקשת האישור בעניינה העלתה עילת תביעה לכאורה. המשיבה 2 בחרה שלא להגיש תשובה לבקשת האישור חרף חלוף המועד להגשתה, והסתפקה בהגשת בקשה לסילוק על הסף שסיכוייה הלכאוריים להתקבל, ככל שההליך היה מנוהל, נמוכים, ובמיוחד כטענות סף. בנסיבות אלה, ולנוכח השלב המוקדם בו הסתיים ההליך, לא מצאתי הצדקה לפסוק למשיבה 2 את הוצאות ההליך.

13. אני מאשרת, אפוא, את הסתלקות המבקשת מבקשת האישור בעניינן של שתי המשיבות. עוד אני מאשרת את המלצת המבקשת והמשיבה 1 לתשלום גמול, החזר הוצאות ושכ"ט עו"ד כפי שפורטו בבקשת ההסתלקות.

מזכירות בית המשפט תמציא פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ט, 18 יולי 2019, בהעדר הצדדים.

גילה כנפי-שטייניץ, שופטת

